

30.06.2025.

Informācija plašsaziņas līdzekļiem

Godināti tradicionālās kultūras izcilības balvas folklorā laureāti

Piektdien, 27. jūnijā, starptautiskā folkloras festivāla “Baltica” laikā svinīgā ceremonijā Mazajā Ģildē pasniegta Tradicionālās kultūras izcilības balva folkloras nozarē. Šogad balvu saņēma Jelgavas pilsētas pašvaldības iestādes “Kultūra” folkloras kopas “Dimzēns” vadītāja Velta Leja un Rikavas pagasta kultūras nama etnogrāfiskais ansamblis “Rikava”.

“Šajā brīnišķīgajā notikumā mēs godājam divus izcilus tradicionālās kultūras paraugus Latvijā. Gan latgalieši, gan arī zemgalieši, kas nāks uz skatuves saņemt apbalvojumu, ir dēvējami par tradīcijas sargiem un vēstnešiem,” balvas pasniegšanas ceremonijā uzsvēra Latvijas Nacionālā kultūras centra (LNKC) direktore Signe Pujāte.

Saņemot apbalvojumu, folkloras kopas “Dimzēns” vadītāja Velta Leja veltīja pateicības vārdus jelgavniekiem par atbalstu un pieteikšanu apbalvojumam, pateicās svētku un balvas organizatoriem, kā arī folkloras kopām un to cilvēkiem, ar kuriem cieši savijies Veltas Lejas darba mūžs: “Tas ir brīnišķīgi! Laikam lielāku prieku un godu savā mūžā vairs nevaru vēlēties. Tas ir augstākais, ko cilvēks var vēlēties. Paldies!”

Jelgavas pilsētas pašvaldības iestādes “Kultūra” vadītājs Mintauts Buškevics raksturo Veltu Leju kā cilvēku ar dedzīgu misijas apziņu, neatkārtojamu un neaizvietojamu latviešu folkloras popularizētāju Zemgalē. “Veltas ieguldījums folkloras laukā sniedzas tālu aiz Jelgavas pilsētas robežām, visā Latvijā. Viņa ar savu enerģiju spēj aizraut gan bērnus, gan pieaugušos. Kā harizmātiska līdere un pozitīvs piemērs Velta spēj ikvienam parādīt, cik piepildīta un nozīmīga var būt dzīve, ja tajā rod vietu latviešu tautasdziesmām, dančiem un mūsu senču dzīvesziņai,” teic Mintauts Buškevics.

Veltas Lejas vadībā folkloras kopa “Dimzēns” ir apzinājusi un apkopojusi Zemgales nemateriālo kultūras mantojumu – sākot ar godu dziesmām un beidzot ar gadskārtu ieražu tradīcijām, izdodot šo bagātību CD formātā, lai tā būtu pieejama ikvienam interesentam. Veltas Lejas vadītā kopa vienmēr bijusi Dziesmu un deju svētku dalībnieku vidū, pati daudzus gadus iesaistījusi festivāla “Baltica” rīkošanā.

Otrs apbalvojuma laureāts – Rēzeknes novada Rikavas pagasta etnogrāfiskais ansamblis “Rikava” ir viens no senākajiem etnogrāfiskajiem ansambļiem Latvijā un pērn nosvinēja savu 70 gadu jubileju. Pēdējos 15 gadus kolektīvu vada Aija Dundure, kura, saņemot apbalvojumu, pateicās par augsto novērtējumu un vēlēja visiem priecīgas festivāla “Baltica” dienas. A. Dundure uzrunā pieminēja ansambļa līdzšinējos vadītājus un dalībniekus, kas nodevuši viņu rokās šo kultūras mantojumu, un pauda apņēmību tradīciju turpināt.

“Rikava” ir vienīgais ansamblis Latvijā, kas veido etnogrāfiskus uzvedumus, izmantojot nemateriālā kultūras mantojuma elementus: dziesmas, ticējumus, parunas, tradicionālo apģērbu, dažādas gadskārtu un mūža godu ieražas, kā arī kulināro mantojumu un pat tradicionālus sadzīves priekšmetus. “Rikavas” ilggadējie vadītāji un dalībnieki nopietni pievērsušies Latgales kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanai un tālāknodošanai.

“Etnogrāfisko ansambļu galvenais uzdevums, pirmkārt, ir saglabāt un tālāk nodot sava novada un apkāmes tradicionālās kultūras mantojumu nākamajām paaudzēm. Otrkārt, iepazīstināt ar šīm tradīcijām Latvijas novadu ļaudis un interesentus ārpus valsts robežām. Ar šiem uzdevumiem “Rikava” jau 70 gadus tiek galā veiksmīgi,” uzsver Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūta vadošais pētnieks Aigars Lielbārdis.

Par apbalvojumu

Šis ir vienīgais valsts apbalvojums tradicionālās kultūras jomā, kuru LNKC kopš 2022. gada ik pēc trim gadiem piešķir folkloras, tautas mūzikas un tautas lietišķās mākslas nozarē, un šogad bija kārtā folklorai. To saņem reizi cilvēka mūžā vai mākslinieciskā kolektīva darbības laikā par izcilu darbu, sevišķiem nopelniem vai būtisku ieguldījumu sava novada vai pilsētas kultūrvides veidošanā un uzturēšanā. Lēmumu par apbalvojuma piešķiršanu pieņem LNKC izveidota komisija.

Balvas laureāti saņem Goda diplomu un naudas balvu. Pirmo Tradicionālās kultūras izcilības balvu folkloras nozarē pirms trīs gadiem 2022. gadā saņēma Otaņķu etnogrāfiskais ansamblis un tradicionālās kultūras pētniece, mūziķe Iveta Tāle.

Starptautiskā folkloras festivāla “Baltica” laikā no 26. līdz 29. jūnijam Rīgā, Siguldas novadā un Daugavpilī kopumā notika 35 dažādi pasākumi, kas šogad bija veltīti festivāla galvenajai tēmai – valodai.

Plašāka informācija:

Lana Kazlauskiene

Sabiedrisko attiecību vadītāja

Latvijas Nacionālais kultūras centrs

+371 26407922; 67228985

lane.kazlauskiene@lnkc.gov.lv